

13 Kasım 2018

SİRKÜLER NO: 2018/49

Konu: İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesine İlişkin İhracat Genelgesi Yayınlandı.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB)'nin internet sitesinde, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin "**İhracat Genelgesi**" yayınlanmıştır.

04 Eylül 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "*Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2018-32/48 nolu Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında)*" ile 6 ay süreyle geçerli olmak üzere, ihracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde yurda getirilmesi ve bu bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunlu kılınmış ve bu konu [2018/37 nolu sirkülerimizle](#) duyurulmuştur.

TCMB tarafından, konuya ilişkin usul ve esasları düzenleyen İhracat Genelgesi yayınlanmıştır.

Genelgede yapılan açıklamalar aşağıda özetlenmiştir.

- **İhracat bedellerinin yurda getirilmesi**
 - 4 Eylül 2018 tarihinden itibaren 6 ay süresince) fiili ihracatı gerçekleştirilen işlemlere ilişkin ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.
 - İhracat bedellerinin en az %80'i bir bankaya satılır ve ihracat bedellerini alan bankaca DAB düzenlenir.
 - 180 günlük süre içerisinde kalınması şartıyla ihracat bedeli dövizlerin yurda getiriliş tarihinden sonraki bir tarihte bankaya satılması mümkündür.
 - 4 Eylül 2018 tarihinden önce fiili ihracatı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller kapsam dışındadır.
- **Özelliği olan ihracat işlemlerinde**
 - Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde,
 - Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde,
 - İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde,
 - Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilerek bankalara satılması zorunludur.
- İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda, bedellerin yurda getirilme süresi vade bitiminden itibaren 90 günü geçemez. Öngörülen vadenin tespiti için ihracatçının yazılı beyanıyla birlikte vade içeren sözleşmenin ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz proforma fatura veya poliçenin aracı bankaya ibrazı zorunludur.
- İhracat bedelinin satış tarihi DAB'ın düzenlendiği tarihtir.
- Serbest bölgelere yapılan ihracat işlemleri 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamındadır.
- İran ve Suriye'ye yapılan ihracat işlemleri kapsam dışındadır.

- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, bedelin beyan edilenden farklı bir döviz üzerinden getirilmesi mümkündür.
- Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında yurda döviz getirilmesi mümkündür.
- İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.
- **Peşin ödenen ihracat bedelleri**
 - İhracatçının hesabına peşin olarak transfer edilen ihracat bedellerinin en az %80'i fiili ihrac tarihinden itibaren en geç 180 gün içerisinde bir bankaya satılır ve ihracat bedellerini alan bankaca DAB düzenlenir.
 - Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur.
 - 04.09.2018 tarihinden önce ihracatçıya peşin ödenen bedeller kapsam dışındadır.
 - Peşin bedeller, gönderenin muvafakatı ile devreden ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması ve devralan tarafından tekrar devredilmemek kaydıyla başka bir ihracatçı firmaya devredilebilir.
- İhracat bedelinden yapılması mümkün olan indirim ve mahsup işlemleri sonrasında kalan tutarın %80'inin bir bankaya satılması zorunludur.
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı **Afganistan, Irak ve Libya**'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca tahsilinin;
 - a) İthalatçının Türkiye'deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla veya
 - b) İhracat bedelinin ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla veya
 - c) İhracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile GB ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak yapılması mümkündür.
- İhracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı diğer ülkeler Bakanlıkça belirlenir.
- **İhracat bedellerinin tahsil süresinin hesaplanmasında;**
 - a) Sürenin gün olarak belirtildiği hallerde süre hesaplaması, işlemin yapıldığı tarihi takip eden günden başlar ve son günün çalışma saati sonunda biter. Ancak hesaplanan sürenin son günü resmi tatile rastlarsa süre, izleyen ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.
 - b) Sürenin ay olarak belirtildiği hallerde, sürenin bitimi, izleyen ayların işlem tarihindeki gününün çalışma saati sonudur. O ayda işlem tarihine tekabül eden bir gün bulunmuyor ise, sürenin bitimi ayın son günüdür.
- GB bilgilerinin DAB'a eklenmesi suretiyle, birden fazla GB için tek DAB düzenlenmesi mümkündür.
- İran ve Suriye'ye yapılan ihracat bedelleri kapsam dışındadır.
- **Türk lirası ihracatta;**
 - Peşin bedel ve alıcı firma prefinansmanı dışında ihracat bedelinin Türk lirası olarak tahsil edilebilmesi için satış sözleşmesi, akreditif mektubu veya banka garanti mektubunda bedelin Türk lirası olarak tahsil edileceğinin beyan edilmiş olması veya alıcıya gönderilecek faturanın Türk lirası olarak düzenlenmiş ya da Gümrük Beyannamesinin 22 nci hanesinde Türk Lirası olarak beyan edilmiş olması gerekir.
 - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracatta, ihracat bedeli birinci fıkrada belirtilen belgelerde döviz olarak gösterilmiş olsa dahi Türk lirası olarak tahsil edilebilir.
 - Türk lirası olarak tahsil edileceği beyan edilen ihracat bedelinin kısmen veya tamamen döviz olarak tahsili halinde GB'nin 22 nci hanesinde kayıtlı Türk lirası tutarı DAB tarihindeki Merkez Bankası döviz alış kurundan tahsil edilecek döviz cinsine çevrilir.

• **İhracat bedellerinin transferi**

GB'de kayıtlı alıcı firma veya bu firma dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından yurt dışından havale olarak gönderilen dövizin, herhangi bir referans veya fatura numarasıyla irtibatlandırılmış olup olmadığına bakılmaksızın ***ihracatçının beyan edeceği GB konusu ihracatın bedeli olarak alışının yapılması mümkündür.*** Ancak, serbest bölgelerdeki bankalar aracılığıyla yapılan havalelere istinaden döviz alışı, sadece GB'de alıcının bulunduğu ve malın gideceği yer olarak serbest bölgenin gösterilmesi halinde yapılabilir. Serbest bölgeler dışındaki başka ülkelere yapılan ihracat bedelinin serbest bölgeden gönderilen havaleye istinaden alışı yapılamaz.

• **İhracatçı dışındaki firmalara gelen ihracat bedelleri**

- GB'de kayıtlı imalatçı veya tedarikçi firma lehine gelen dövizin, imalatçı veya tedarikçi ile ihracatçı firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak alışı yapılabilir.
- GB'de imalatçı veya tedarikçi firma unvanının kayıtlı olmadığı işlemlerde, ihraç konusu malın imalatçı veya tedarikçi firma tarafından ihracatçı firmaya satıldığına dair faturanın ibraz edilmesi ve ihracatçı ile imalatçı veya tedarikçi firmanın yazılı beyanının alınması kaydıyla ihracatçı firma adına ihracat bedeli olarak alışı yapılabilir.

• **İhracatçının serbest kullanımına bırakılan dövizler**

- Hizmet ihracatı, transit ticaret, Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış ve mikro ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbesttir.
- CFR ve CIF teslim şekline göre gerçekleştirilen ihracatta, navlun ve sigorta bedeli ile kiracının satın alma hakkı bulunmayan finansal ve ticari kiralama sözleşmesi çerçevesinde elde edilen kira bedelleri hizmet bedeli döviz olarak kabul edilir.

• **Terkin**

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

- 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,
- 200.000 ABD doları veya eşitini asmamak üzere, mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,
- 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,
PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.